Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

50 (570)
3 грудня
2015 р.

Щодо Росії, то її можна згадати тільки як окупантку величезної кількості української власності, яку їй доведеться повернути в день розплати.

Фрідріх ЕНГЕЛЬС

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

ЦІНА МОРАЛЬНОСТІ

Безкінечні розмови – дискусії, суперечки, думки і висновки експертів, політологів, політиків щодо боротьби з корупцією, творення усіляких структур боротьби з цим злом і призначення всіляких комісій і комітетів із їх створення вже набили в суспільстві оскому. Здавалося б, проблема давно означена, мета визначена, сили згруповані. Навіть, хоч із великими труднощами, названі конкретні виконавці, які самі зголосились, демонструючи свою святість, і яким, зрештою, довірили. Бо й справді – це вельми важлива і майже свята справа – боротьба із вселенським, себто з всеукраїнським, злом, яке нищить народ, країну, державність, Незалежність, майбутнє України. Словом, стали на смертний бій з ворогом.

Та ні, якась заминка в перших лавах, правдоборців. Виявляється, головною заковикою тепер стала ціна питання, себто, яку платню мають одержувати оці най-най-найчесніші, найгероїчніші, найсміливіші... покликані. Мовляв, якщо їм не поставити високу платню, то їх легко куплять ті ж корупціонери... Слів нема, праця кожного має належно оплачуватися, а не лише керівника української нацполіції Хатії Деканоїдзе, якій визначили зарплату у 97 тисяч гривень на місяць. Чи замислювались ми над моральністю такої постановки питання?

Людина ніби добровільно, патріотично, жертовно, як комісар Катані, рветься на фронт боротьби з корупцією, але заплатіть мені так, щоб мене не купили. Але чи є межа тієї платні, за якою ці «борці» не піддадуться спокусі. Адже яку зарплату не постав – однак, щоб відкупитись, корупціонери запропонують більше. На жаль, про моральність наших чиновників, політиків, нашої еліти, якщо така є, навіть мови не заводять. Це ж до якої межі аморальності доведене суспільство, що про людські чесноти, насамперед християнські, при призначенні на найвищі в державі посади, ніхто й не згадує. Навіть тоді, коли кладуть руку на Євангеліє і Конституцію, коли присягають усім товариством в строю і цілують навколішки прапор, коли просто привселюдно клянуться з високої трибуни чесно і самовіддано служити народові, захищати його права і свободи, боронити Україну...

Питається, чи можемо побудувати справжню демократичну правову державу, коли в основу її покладено не Закон, не Честь, не Мораль, не Чесне Слово, а конкретний грошовий знак, якого очікують кандидати в борці чи то вже й реформатори України.

Нині їм доплачує Євросоюз чи його окремі країни: на реформу поліції, судів, прокуратури і навіть армії. А якщо завтра дармових грошей не стане? Що тоді? Невже вся ця братія, забувши клятви й присяги, знову візьметься за старе? Що тоді її зупинить, якщо зупинить. Про елементарну порядність навіть мова не йде. Зрештою, за що стояв Майдан і вмирала Небесна сотня.

Як на мене, це все ж моральність. Усвідомлення того, що їхня висока, як на наші мірки, зарплатня – це мізерні й недоплачені пенсії і зарплати мільйонів українців, які мужньо терплять злигодні з надією: лиш би Україна жила. Терплять, не присягавши і не клянучись. Як справжні патріоти й громадяни своєї країни. А ті, хто заприсягнув, мали б тим більше усвідомлювати свою високу місію – збереження держави. В іншому разі їх би варто навіть і не судити, а просто позбавляти громадянства. Як швидко суспільство позбулося б перевертнів і покручів.

Богдан ВІВЧАР

ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ! ШАНОВНІ КРАЯНИ!

ВІТАННЯ ЗІ 147-ою РІЧНИЦЕЮ ТОВАРИСТВА «ПРОСВІТА» І ДРУГОЮ РІЧНИЦЕЮ МАЙДАНУ!

8 грудня 1868 року, 147 років тому, на перших загальних зборах була заснована найдавніша українська культурно-патріотична громадська організація – товариство «Просвіта». Її завданнями були формування національної свідомості й духовності української нації, відродження історичної пам'яті й традицій нашого народу, плекання нових будівничих Української держави, згуртування всіх інших громадських організацій навколо себе задля захисту українства у всіх сферах буття народу.

Змінилося кілька епох, відійшли у небуття монархічні імперії і тоталітарні режими, політикою яких було намагання позбавити нас свободи і майбутнього, виросли покоління українців, а завдання, поставлені засновниками «Просвіти», залишались тими самими.

Чи якась інша громадська організація сьогодні має таку давню історію, такий досвід роботи на духовних теренах, таке членство? Багатотисячною просвітянською громадою краю зроблено чимало, особливо за роки Незалежності, для утвердження української України. Згадані вище завдання «Просвіти» є не менш актуальні й сьогодні, в час випробувань для нашого народу, збройної аґресії російських окупантів.

Тож просимо всіх вас безкорисливо і віддано вносити свою лепту в ці святі для кожного українця справи. Працюймо і далі на просвітянській ниві не для слави, не для себе, а для всієї спільноти, для України.

З нагоди цієї славної дати зичимо вам, шановні просвітяни і всі краяни, віри в наше майбутнє, успіхів у вашій діяльності, людського щастя.

Від імені Правління обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка
Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ, *голова*

ГІМН «ПРОСВІТИ»

Слова В. Щурата,
музика Я. Ярославенка

Сонце з високого неба
Хліб нам дає, дає квіти,
Волі шукати нам треба
В ясного сонця «Просвіти».

Світло знання і науки
Скрізь ми по селах розкинем,
Братові брат подасть руки,
Вже ми в неволі не згинем.

Виженем темряву з хати,
Ворог укритись не зможе,
Видрем у нього всі втрати,
Ти допоможеш нам, Боже!

Прапор «Просвіти» – це знак
Наших найкращих надій,
Чи ти старий, чи юнак –
Прапору цьому радій.

Прапор «Просвіти» – це знак
Наших найкращих бажань,
Старець чи молод юнак –
З нами під прапор наш стань!

ШАНОВНІ ПРОСВІТЯНИ ТА ІВАНОФРАНКІВЦІ!

Шана й подяка вам за вашу просвітянську працю. Століттями наш народ у вічній борні, у вічній тривозі. Завдяки вам Україна стала незалежною. Мета товариства «Просвіта» сьогодні – сприяти просвіткові в духовному житті наших людей, і його треба бачити у максимальному відродженні національного духу, національного думання.

Особливу увагу міське об'єднання приділяє молоді – старшокласникам, студентам. Для залучення юні до відродження історичної пам'яті ми з 1998 р. проводимо конкурс «Історія і «Просвіта». За ці роки понад 260 учнів і студентів вищих шкіл взяли участь у конкурсах. І всіх ми стараємось відзначити, особливо подарувати книжки авторів – вихідців із Прикарпаття.

Висловлюємо подяку всім головам первинних осередків товариства, директорам шкіл, ліцеїв, коледжів, гімназій, училищ, ректорам вишів, а також міській владі, депутатам міської ради за розуміння, сприяння та фінансову підтримку й нагороди грамотами і подяками виконавчого комітету міської ради просвітян міста. Вірю, що в майбутньому товариство «Просвіта» стане високодуховним центром втілення в життя українських ідеалів і цінностей, особливо серед молоді. А для цього закликаю всіх до праці. Працюймо в «Просвіті» і задля «Просвіти», борімося за повноцінне функціонування української мови!

Дбаймо всі, як один, за долю мільйонів, єднаймося. Пам'ятаймо про це в щоденній просвітянській праці, виховуймо в собі високі почуття відповідальності за нашу Українську державу! Не вичікуймо, що хтось за нас це зробить, самі берімося за справу, надіймося лиш на власну силу й Божу поміч! Будьмо гордими і гідними українцями!

З повагою голова Івано-Франківського міського об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка, професор ***Василь БОЙКО***

Івано-Франківські обласне і міське об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Народний дім «Просвіта»

Запрошують на урочистості з нагоди Дня «Просвіти» і другої річниці Майдану

У ПРОГРАМІ СВЯТА ВИСТУПИ:

заступника голови міського об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, **отця Ореста Путька** про славні сторінки «Просвіти» і розповідь про перебування на Майдані й в АТО;

поета-пісняра, письменника, лауреата Національної премії ім. Т. Шевченка, професора **Степана Пушика;**

авторки та виконавиці співаної поезії, члена Національної спілки художників України **Зої Слободян;**

народного артиста України, професора Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника **Михайла Кривеня.**

Нагородження переможців конкурсу «Історія і «Просвіта».

Чекаємо на вас 06.12.2015 р. (неділя) о 15.00.

Народний дім «Просвіта», вул. М. Грушевського, 18.

СЕСІЇ РАД

ЩО ШВИДКО РОБИТЬСЯ...

Відбулася перша сесія Івано-Франківської міської ради. Нагадаємо, що до ради нового скликання обрано 42 депутати: «Свобода» має 14 депутатів, «Солідарність» – 9, «Самопоміч» – 6, «УКРОП» – 6, «Батьківщина» – 4, УНП – 3.

Як годиться, перед великою справою депутати побували у храмі, а перед оголошенням складу обранці заспівали Гімн та помолились, а також присягли на вірність Україні. Склав присягу і новообраний голова Руслан Марцінків. Після передвступних процедур депутати від партій «УКРОП», «Свобода», «Батьківщина» та «Самопоміч» утворили фракції, головами яких відповідно стали: Володимир Олійник, Роман Онуфріїв, Руслан Терешко та Ірина Кулинич. За пропозицією мера було обрано тимчасову лічильну комісію і її голову – Олега Капустяка. Таємним голосуванням обрали секретаря міськради – свободівку Оксану Савчук (27 – за, 11 – проти).

І ось тут представники фракції «УКРОП» запропонували завершити сесійне засідання. Оскільки інші питання, зокрема й утворення постійних комісій, розглядати не можна, бо це буде порушенням реґламенту. Укропівців підтримала «Самопоміч», депутати від УНП. Однак 27 голосами таки вирішили створити комісії. Комісію з питань бюджету очолив свободівець Роман Онуфріїв, з питань реґламенту і депутатської діяльності голову не обрали, а секретарем – Андрія Грималюка («Свобода»); з питань ЖКГ – Романа Харука («Свобода»); з питань підприємництва та реґуляторної діяльності – голови нема, секретар – Руслан Марцінків; з питань гуманітарної політики – Маріанна Продан («Свобода»); з питань оренди і приватизації комунального майна голови нема, секретар Сергій Абрам'юк («Свобода»); з питань містобудування та земельних відносин – п'ятеро забудівельників, один – підприємець, одне вільне місце.

Обрано виконавчий комітет із 16 осіб. Першим заступником став Микола Вітенко («Свобода»), заступниками – Олексій Кайда (свободівець із Тернополя), Богдан Білик, Олександр Левицький («Батьківщина»), керуючий справами – Ігор Шевчук.

До складу виконкому увійшли Вадим Войтик, Дмитро Демків, Вікторія Дротянко, Ярослав Зуб'як, Іван Креховецький, Олексій Фекачев, Сергій Романюк, Михайло Сеньків, Ярослав Яцишин.

Як на неупереджених спостерігачів, перша сесія була проведена поспішно, з порушенням реґламенту, а дехто стверджує і про порушення закону «Про доступ до публічної інформації». В усякому разі, у міській раді вималювалась ситуативна більшість – «Свобода», БПП та «Батьківщина», а також утверджується гасло: «має рацію той, у кого більшість»...

А так хочеться правди, справедливості, згоди...

Теодор ДРОВНИЧ

ШАНОВНІ КРАЯНИ! ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!

Триває передплата на газету «ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА».

Передплатний індекс – 91083.

ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ (без оплати оформлення):

на місяць – 5,00 грн., на півроку – 30,00 грн., на рік – 60,00 грн.

ТАК ДУМАЮ

ОБНАДІЙЛИВА ВІСТКА*

З України прийшла обнадійлива вістка. У партії БПП сформувалась антикорупційна група, куди зайшли відомі своїми викриттями й розслідуваннями справжні проєвропейські депутати Верховної Ради України. Група наразі невеличка – 15 осіб. Але діло не в кількості.

Діло в піднесенні питання про справжню, а не показушну боротьбу з корупцією.

Корупція – це загроза Україні більша, ніж аґресія Москви. Корупція – це пістряк влади.

Коли влада не бореться на ділі з корупцією, то це значить, що величезні суми, надбані українцями, вислизають з державної скарбниці до приватних, переважно закордонних, рахунків нечесних чиновників та державних діячів.

Корупція змалку виховує громадян України не в патріотичному дусі, а в дусі власного збагачення коштом трудящого люду. Корупція породжує зрадництво і дезертирство не лише у війську. Корупція породжує зрадництво й на дипломатичній службі, на політичній арені та в органах влади. Корумпована влада легше піддається домаганням аґресорів усіх ґатунків.

Тому поруч із опором московському шукачу дешевих рабів, боротьба з корупцією чи не важливіша від боротьби з аґресором.

Як показала історія Незалежности, Президенти України дуже мало приділяли уваги боротьбі з корупцією. Ми шельмуємо хабарника Януковича, але, глянувши глибше, можна побачити, що дорогу до влади проклала кримінальному злочинцю корупція. Хабарники у владі, поласившись на солідний хабар від Януковича, посадили його у крісло прем'єра, з якого він зумів доскочити й президентського крісла. Хабарник поклав мільйон до кишені, а Україна втратила Крим. Оце наслідки корупції.

Якщо щиро, то ми не бачимо реальної боротьби з корупцією і нинішнього Президента. Це був його святий обов'язок усю свою партію націлити на справжню боротьбу з корупцією. Незроблене Президентом зробили рядові члени партії БПП.

Виходить, що президентські здібності виявляє не стільки Президент, скільки його послідовники, які повірили нещирим обіцянкам Президента вести боротьбу з корупцією.

Залізьмо у шкуру таких легковірів. Побачивши, що партія, до якої він приєднався як до антикорупційної партії на ділі не бореться з корупцією, а покриває її, легковір став гадати, що робити? Вийти з партії? То й куди? Нагороджений орденом голова ЦВК обтяв антикорупційним партіям доступ до верховної влади.

Позатим іде війна. Не можна створювати внутрішніх конфліктів у державі. Зрештою, можна спробувати вплинути на Президента. Але як? Доступу до Президента для члена партії з таким питанням нема. Треба зібрати 50 000 підписів, щоб Президент завдав собі труду розглянути петицію. Жодний підручник соціології чи геополітики не дає ради, що робити?

Але ж є побратими, яких і собі обдурено. Найкраще рішення: зібратися й поговорити.

Зібралися, поговорили й вирішили: створімо антикорупційну групу. Це буде початок роботи і в партії, і у стосунках із недосяжним лідером, і приклад іншим партіям, де є щирі протихабарники й протихабарниці.

Побажаймо новій групі успіхів.

15 – трохи малувато. Та ж у БПП є активісти Майдану, проґресивні письменники й письменниці, міністри колишніх протихабарницьких урядів, та й просто чесні депутати. Нова група – це їхня група.

Збільшіть групу до 50. Тоді можна і партію створити: справді, а не показушно, протихабарницьку.

Хабарі родять Януковичів.

Хабарям – смерть! Хабарникам – тюрма і вивласнення майна!

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

**Зберігаємо правопис автора.*

ПАМ'ЯТЬ

ГОРИ, ГОРИ, МОЯ СВІЧЕ...

Пам'яті мільйонів українських селян, які загинули мученицькою смертю від голоду, заподіяного сталінським тоталітарним режимом у 1932–1933 роках, у голодоморах 1921–1922 та 1946–1947 років, пам'яті тисяч українських сіл і хуторів, які зникли з лиця землі після найбільшої трагедії XX століття був присвячений літературно-музичний вечір у НД «Просвіта».

Перед присутніми – на столі розламана хлібина, кетяг калини, квіти, перев'язані чорною стрічкою колоски, палаюча свічка. У притихлому залі гасне світло і на екрані з уже далекого небуття виринають кадри кінохроніки, на яких опухлі з голоду діти приречено чекають на смерть. А це ж наші попередники. Вони могли жити і жити, народити нове покоління українців, продовжити український рід. Не судилося. Адже у той страшний час щохвилини помирало 17 українців, щогодини – тисяча, щодоби – 25 тисяч.

На згадку про них звучить «Молитва» у виконанні Надії Самборської.

І знову ведуча Руслана Денега нагадує моторошні факти нищення українців голодом. А Юліана Боднарук співає тужливу пісню «Мамо, не плач». Спогадами про голод 1946–1947 років на Буковині і в Західній Україні поділилась Юстина Лялик і заспівала кілька пісень про тяжку долю поневоленого народу.

– Трагедія голодомору – страшна сторінка нашої історії, яку не можна забути, – наголосив голова ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Степан Волковецький. – Це був спланований владою геноцид українського народу. На жаль, ще в багатьох країнах світу під тиском Москви і її пропаґанди цього не усвідомлюють. І тому Україна має всіма політичними й дипломатичними засобами доказувати це світові... І самим усвідомлювати цей факт.

І такий доказ надала уродженка Дніпропетровщини Тетяна Краснова, яка поділилась спогадами своїх прадіда й бабусі, яких радянська влада спочатку розкуркулила, а потім намагалась вбити голодом...

А заступник голови ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Дмитро Захарук згадував голод 1947 року на Буковині й Покутті як продовження геноциду українців. Радянська влада отой страх голоду загнала у генний код нації. І не було на то ліку, поки не прийшов Майдан. Він визволив українців з того страху. Керівник курсу Центру патріотичного виховання учнівської молоді ім. С. Бандери Надія Гриців наголосила на важливості духовного очищення нації. Рефреном вечора стали тематичні поезії і пісні у виконанні Мар'яни Королюк, Юлії Боднарук, Ксенії Восковець. А насамкінець присутні спробували скоринку житнього хліба, яка, можливо, у ті вже далекі часи врятувала комусь життя...

* * *

А в Івано-Франківську в суботу на Меморіальному цвинтарі відбулася поминальна панахида й акція «Запали свічку» та віче. У краєзнавчому музеї відкрита виставка фотодокументів, що підтверджують геноцид українців голодом. У Центрі патріотичного виховання ім. С. Бандери пройшов загальноміський урок історичної пам'яті. Акції «Запали свічку» відбулися в усіх містах і селах краю. Притомні громадяни засвітили у своїх віконцях свічки, а о 16-ій годині хвилиною мовчання вшанували вбитих голодом співвітчизників.

* * *

У столиці ж біля Національного музею «Меморіал пам'яті голодомору» відбулась панахида й жалобні заходи, в яких взяли участь керівники держави. «Голодомор – це не що інше як прояв багатовікової гібридної війни, яку Росія веде проти України», – наголосив у своєму виступі Президент Петро Порошенко. – І ми молимось за багатомільйонний небесний леґіон українського люду, світлі душі невинно убієнних українців, які тут незримо поруч з нами...»

Важливо, щоб та свіча пам'яті ніколи не згасала, а освічувала нам дорогу в майбутнє.

Богдан ВІВЧАР

ЦІНУЙМО ЖИТТЯ

В скорботі цими листопадовими днями Україна схилила голови на спомин про мільйони замордованих жертв голодоморів. Учні та вчителі Бортниківського НВК, що на Тлумаччині, також приєдналися до Всеукраїнської акції «Запали свічку пам'яті».

Заступник директора з виховної роботи Люба Гарасимів спільно з учнями підготували та провели реквієм під назвою «Це потрібно живим...». Моторошно було слухати сумну статистику про кількість жертв голодомору, коли за одну добу гинули тисячі невинних. Проникливо та емоційно прозвучали поезії у виконанні Дмитра Слободяна, Руслани Щерби, Тетяни Слободян, Івана Грушецького та інших.

Учасники заходу склали Всевишньому поминальну молитву за душі невинних, що були замучені. Вони тримали запалені свічки та бублики, які символізували жертву за померлих, а також як символ хліба, якого так не вистачало людям, що гинули від голоду. «У роки голодомору такий бублик міг би врятувати комусь життя», – зазначила Люба Гарасимів.

У Народному історико-краєзнавчому музеї експонувалася тематична виставка «Голодомор – трагедія української нації».

Бережімо пам'ять про жертви голодомору, бо це – наш обов'язок перед тими нещасними людьми, які багато не встигли зробити на нашій грішній землі, це запорука того, що подібна трагедія не повториться. Вчімо наших нащадків цінувати життя.

Оксана ТРАК, *голова первинного осередку «Просвіта» с. Бортники Тлумацького району*

АҐІЙ!..

ВЕЧІР ПАМ'ЯТІ

ЯК ПОКАЗНИК УКРАЇНСЬКИХ ПРОБЛЕМ

28 листопада 2015 р. в Музеї Миколи Лисенка відбувся вечір пам'яті членів ОУН Василя Кіндрацького та Андрія Юрги (Давида), які загинули в зоні АТО. Вшанували їх рідні та друзі, бойові побратими, серед них і поет Борис Гуменюк. Були голова ОУН Богдан Червак, кобзар Тарас Силенко, письменники Віталій Капранов, Василь Трубай, Алла Диба, директор Музею Лесі Українки Ірина Щукіна, актор Олександр Ігнатуша, журналістка Леся Самійленко... Вела вечір Людмила Чичук. Співав Камерний дівочий хор КССМШ ім. Миколи Лисенка (дириґент – Юлія Пучко-Колєснік). Актори Оксана Ковч та Олександр Ігнатуша читали фронтові поезії Бориса Гуменюка, зокрема вірш, присвячений Василеві Кіндрацькому.

На жаль, були і ложки дьогтю. Так, солістка Житомирської філармонії Олена Талько несподівано для мене заспівала романси Петра Чайковського російською мовою. Це було так недоречно! Василь Кіндрацький і Василь Юрга, хлопці з Галичини, захищали на Донбасі своє право жити в Українській державі, а не в другій російській, яку дехто хотів би збудувати на українських землях. Та й тематично ці романси ніяк не пасували до вшанування борців за волю України. Звичайно, я такого слухати не міг і демонстративно вийшов у хол. Але тут мене чекало ще одне розчарування. Виявляється, всі експонати Музею Миколи Лисенка дублювалися мовою окупантів, мовою Леніна й Путіна. Ще більше я здивувався, коли побачив цитати Леніна – і російською, і українською. Звичайно, Ленін не про геній Лисенка писав. Біля портрета українського композитора муляла око ленінська «глибокомудра» цитата про те, що 1861 року в Росії кріпосницький лад змінився на капіталістичний. Якесь безглуздя! До чого це?! Та ще й у центрі експозиції?! Та ще на 25-му році Незалежності!

І всі цитати Миколи Лисенка продубльовано окупаційною мовою!

Я тихенько обурювався собі під ніс (щоб не зірвати вечір пам'яті). Тут до мене підскочила незнайома жіночка й почала нервово нав'язувати дискусію.

– Ви нам гроші дайте, тоді ми поміняємо експозицію! – ультимативно заявила мені.

– Ви це мені говорите?!. – здивовано запитав я.

– Так, вам! Нехай «Холодний Яр» збере гроші у депутатів Верховної Ради, принесе нам, і тоді ми поміняємо експозицію.

Я дивився на неї як на божевільну...

Нарешті запитав:

– А хто ви?

– Я – Скорульська! – гордопишно відповіла дама.

Вже пізніше мені пояснили, що це директор Музею Миколи Лисенка – Роксана Скорульська.

Оце так! За 25 років не оновити бодай підписи до совєтсько-російських стендів, не відчувати своєї вини й вимагати у письменника гроші на реконструкцію експозиції!.. Якби в неї була совість, то багато що можна було змінити власними силами, з мінімумом витрат, ті ж дурнуваті цитати Леніна можна було закрити світлинами Миколи Лисенка та його однодумців... Отака проґресивна українська інтеліґенція!

Директорці ні до чого й указ Президента про декомунізацію, він, бачте, не стосується Музею Миколи Лисенка.

Мій погляд ще раз ковзнув стендами. І в центрі я раптом побачив старовинне видання опери Глінки «Жизнь за царя»... Та тут і децаризацію треба проводити!

Я вже не питав у пані директорки, яке відношення опера Глінка «Жизнь за царя» має до Музею Миколи Лисенка... До слова, і дівочий хор, який чудово виконував народні пісні, несподівано заспівав твір Дмитра Бортнянського на славу російському цареві.

Таких вечорів пам'яті в моєму житті ще не було. Він висвітлив проблеми, про які я і не здогадувався.

Роман КОВАЛЬ, *письменник*

ВАРТО УВАГИ

ПЕРЕРАХУНКИ ПЕНСІЙ

інвалідам третьої групи проведуть у грудні

У грудні ц. р. перерахунки пенсій проведуть усім інвалідам третьої групи незалежно від того, який вид пенсії вони отримують. Про це повідомив начальник головного управління Пенсійного фонду України в області Анатолій Назаров.

Перерахунок цих пенсій відбудеться з 1 грудня ц. р., зазначив Анатолій Анатолійович, відповідно до постанови Кабінету міністрів «Про внесення змін до постанови Кабінету міністрів України від 26 березня 2008 року № 265». Під час проведення масових перерахунків з 1 вересня ц. р. мінімальний прожитковий мінімум в 1074 грн. був передбачений тільки для інвалідів першої та другої груп. Кабінет міністрів України виправив несправедливість. Тепер з урахуванням нового розміру прожиткового мінімуму буде підвищено мінімальну пенсію всіх інвалідів III групи, і навіть тих, кому бракує страхового стажу, в т. ч. з дитинства, дітей-інвалідів до 18 років. Їхня пенсія буде становити не менше 1074 грн.

Володимир КРИВОРУЧКО

ВІДЗНАЧЕННЯ

МАЙДАН – ТО НАША НАДІЯ

Два роки тому пробилось молоде пагіння, нове, розкуте покоління. Воно повстало за свої права, за свободу, за правду. Це був потужний крик на всю горлянку: «Стій за правду нині й до останку!». Вони повстали проти насилля і за інше життя, щоб не було кривди, зла, ницої підлості, проти царства брехні. Постали без страху і докору. Бо чи боялася тоді Віра Цвірлак з Іваниківки Богородчанського району, коли на Інститутській переступала через побиті молоді тіла. Своїх п'ятьох дітей залишила вдома й поїхала готувати їжу майданівцям.

Цієї неділі обласна «Просвіта» на Вічевому майдані Івано-Франківська віддавала честь і шану Героям Небесної сотні. Пані Віра виступала там із найменшою донечкою Ксенією. Відтворювали у тематичній сценці ті події. З Татарова приїхала Ганна Попович, бо в ті часи в Києві вона день і ніч виступала на сцені з віршами, патріотичними піснями, щоб підняти дух майданівців. А Юстина Лялик, яка не раз співала й читала свої вірші на Майдані в Івано-Франківську, на цьому заході теж згадувала ті події. Вірші вона впорядкувала в маленьку збірочку й передавала на Майдан до Києва. Тепер жінка збирає кошти для бійців АТО, допомагає батальйону «Азов», збирає подушки бійцям для реабілітаційних центрів.

Співали духовні й патріотичні пісні, як і два роки тому на Майдані, Н. Булієнко солістка ОНД «Просвіта», Н. Самборська, В. Атаманчук, О. Кудинська, Є. Кудла, Р. Гайдейчук, Г. Яцишин, Ж. Мельник, Я. Цариняк та Є. Глов'як – членкині ОО «Жіноча громада». Пісні про Майдан виконували вихованці Клубу обдарованих дітей обласної «Просвіти» М. Королюк, Ю. Боднарук, В. Гринишин, В. Мельничук, Х. Хоменко, С. Ільків разом зі своїм керівником Р. Денегою.

Вірші поетичного подружжя львівської правозахисниці Наталії Крісман та франківчанина Романа Лесюка, навіяні волелюбними вітрами Революції гідності, лунали на багатьох Майданах по всій Україні. А минулої неділі Наталя, тримаючи на руках синочка Матвія, бо чоловік зараз перебуває в зоні АТО, теж читала свої майданівські вірші. Тепер вони залишились одні й плетуть маскувальні сітки для наших солдатів, таких, як їхній тато. Матвійчик годинами може визирати татуся у віконце й тихенько шепотіти: «Татку, татку». А він у цей час на далекій Луганщині робить все для того, аби тут, над нашими головами, було мирне небо. А мама пише вірші:

Рабство у генах
лікують повстаннями
Вільних майданів вітри.
Вийди, народе мій,
може, востаннє вже,
Дух свій у жменю збери.

Михайлина БОДНАР,
завідувачка культмасової роботи ОНД «Просвіта»

ЮВІЛЕЇ

НЕ СМІЄ БУТИ В НАС СТРАХУ...

Роман КУПЧИНСЬКИЙ

УРОЧИСТИЙ ВЕЧІР ДО 90-ліття ХУДОЖНИКА ОПАНАСА ЗАЛИВАХИ

У виставковому залі Івано-Франківської спілки художників відбулася урочиста академія вшанування лауреата Державної премії імені Тараса Шевченка (1995), лауреата премії імені Василя Стуса – Опанаса ЗАЛИВАХИ.

У переповненій шанувальниками образотворчого мистецтва з різних областей України залі панував дух величі ювілянта – в'язня тоталітарного режиму (1965–1970). Нескорений лицар духовності й діянь Заливаха став зразком гордого гнівного бунтаря, борця за правду і справедливість. У його творчості знайшла відображення широта нових, незнаних дотоді, заборонених тем. Він дав життя придушеним паросткам національного відродження, яке жорстоко викорінювалося мілітарним комуністичним режимом минулого століття. Він був членом Ради Івано-Франківського МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка. У його палких виступах звучала правда про діяльність пекельної машини комуністичного терору, що не зупинялася протягом усіх років існування СРСР. Голодомор 1932–1933 рр., репресії 1927, 1937-го до річниці Великой Октябрьской, страшний терор 1939–1941 рр., репресії і звірячий терор 40-их і 50-их років, жорстокі розправи з «непокірними українцями» – Биківня, Бригідки, спалені Посіч, Грабівці, Селище, таємниці Дем'янового лазу й інші. Панас Заливаха закликав до історичної пам'яті і єднання в державотворчих змаганнях.

У його образотворчому мистецтві знайшли місце теми: «Червона мара» або «Привид», який бродить не лише Європою, але й від океану до океану; святих мучеників-козаків; нескорених в'язнів сумління; протесту проти бездуховності, несприйняття інтелектуальної задухи; пам'яті жертв голодоморів та багато інших нових, не знаних раніше тем.

Змістовно і багатогранно прозвучали виступи доньки Опанаса Заливахи Ярини – члена Правління МО ВУТ «Просвіта», новообраного голови Івано-Франківська Руслана Марцінківа, Зіновія Шкутяка, мистецтвознавців Богдана Мисюги, Мирослава Аронця, професора Василя Корпанюка.

У розповідях розкрито багатогранність і неповторність митця як маляра, графіка, кераміста, монументаліста. Цікаві виступи художників-колеґ і шанувальників Заливахи – Марії Корпанюк, Богдана Бринського, Михайла Мурафи та інших. Панас – людина невисокого зросту, маючи півметрові плечі, але велику непереборну душу, намагався своїм духом і серцем закрити кордони України від зазіхань лютого дикого сусіда – аґресора-імперіаліста й утвердити українську державу.

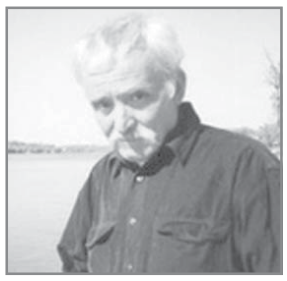

Проводячи паралелі між історичними змаганнями за Незалежність України січових стрільців століття тому (1914–1920) і словами гімну леґіону «Лицарів Залізної Остроги» – «Не сміє бути в нас страху...» поета-пісняра, героя Листопадового зриву Романа Купчинського, ювіляра Панаса Заливаху можна без вагань зарахувати до «Леґіону нескорених», у яких було непорушне життєве кредо» – невмируще рядки Романа Купчинського «Не сміє бути в нас страху» в боротьбі за Незалежність України.

Панас Заливаха пройшов важкий, встелений тернями шлях, став «Лицарем українського відродження». Тримався людей, які пройшли дорогою правди, проявивши незламність духу, нескореність і силу. Йшов не навмання, а за Божою зорею добра, справедливості й волі; нагромаджував засоби до боротьби, душу свою відкриваючи, і знаходив правильні шляхи, свободу добуваючи; дбав про національно-культурне відродження України.

Про таких добре сказано: «Нехай святиться ім'я твоє».

Виступи-спогади про О. Заливаху доповнювалися толерантно музичними паузами – співом-супроводом відомої художниці, авторки музики та виконавиці співаної поезії, лауреатки фестивалів авторської пісні Зої Слободян.

Легко й невимушено з ерудованим культурно-мистецьким хистом вів програму ювілейного вечора голова обласної організації Спілки художників України Михайло Якимечко.

На завершення вечора було продемонстровано фраґмент про виставку образотворчого мистецтва у Києві (1991), на якій Христина Стебельська брала інтерв'ю в Опанаса Заливахи. Учасники вечора почули живі слова ювілянта.

Віримо, що до 100-літнього ювілею в Івано-Франківську буде створено музей Панаса Заливахи. І не забуваймо крилате: «Хто не шанує видатних людей свого народу, той сам не вартий пошани!» А він вартий такої пам'яті.

Орест ІВАСИК

ДУХОВНЕ

СПАСЕННИЙ ХРАМ

Храми земні – це особливі місця Божої присутності. В них звершуються богослужіння, які є лише засобами, середниками і чинниками для очищення від гріхів, оздоровлення від духовних недуг і освячення Божою благодаттю. Святі Отці називали їх лічницями. Тому виникає запитання: а чи всі, хто молиться і приймає Святі Тайни, духовно оздоровлюються? Наприклад, Христос запевнив кожному Царство Небесне, кажучи: «Хто їсть моє Тіло і п'є мою Кров, той має життя вічне, і я воскрешу його в останній день». Але це не означає, що благодать і результат Пресвятої Євхаристії, як зрештою всіх Святих Тайн і молитов, має бути і буде тільки після смерті. Він має бути явним зразу ж після їх прийняття. Та й навіть до цього необхідно приступати вже з очищеним серцем. Відомий випадок, коли одна поважна пані з радістю говорила іншій: «Сьогодні дуже багато вірян причастилися Святого Тіла і Крові Христової». На ці її слова п'ятирічний онук, якого вона тримала за руку, сказав: «Ні, бабусю! Не багато, а тільки двоє».

– Що це ти говориш? Я ж добре бачила, що багато.

– Та ні, бабусю! У всіх причасників з ложечки священика Причастя забирали ангели, а залишили тільки у двох...

Отже, потрібна правильна молитва, а не вичитування. Правильна, коли звершується неспішно й переживається в серці з глибокою увагою, зосередженням, покаянням, страхом і побожністю.

Потрібне правильне покаяння з рішучою постановою перемінитися, тобто повністю відвернутися від конкретного гріха, а не просто дати звіт і перелік гріхів.

Потрібне побожне Причастя з глибоким усвідомленням і переживанням єднання з Христом для духовного зцілення й освячення, а не заради прохання батьків, часу посту, свята, дня народження і т. ін.

Якби в нас було таке розуміння і ставлення до священнодійств у храмі з глибоким переживанням його в серці, то це було б реальною переміною і рішучим кроком до праведного і святого життя.

Змінились би ми, християни, і тоді на краще змінилось би наше суспільство і держава. І спасенна місія земного храму тоді була б звершена.

Михайло МЕЛЬНИК, *протоієрей*

За тисячу років до приходу на світ Ісуса Христа за повелінням і проектом самого Творця юдейський цар Соломон звів величний храм. В ньому, згідно Божих приписів та уставу, звершувалися богослужіння, приносилися жертви і Господь являв свою славу й благословляв свій вибраний народ. Насправді він був мостом між небом і землею, бо єднав Бога й людину. Та з часом цей зв'язок розірвався. Глибоке переживання в серці присутності Божої у святині, яке є наслідком праведного і святого життя, втратилося. Залишилася тільки надмірна прихильність до традицій та обрядів. А це є лише поклонінням букві й зовнішнім формам, а тому не може спасати.

Таким чином, історія і місія юдейської святині добігала кінця. І завершилася вона тоді, коли в цей храм, в саме «святе святих», вступила трирічна Дівчинка – Пресвята Марія. Вона ввійшла, щоби самій стати Живим Храмом і вмістити в собі Невмістимого. І сталося це тоді, коли через Неї прийшов на землю Єдинородний Син Божий і Спаситель світу Господь наш Ісус Христос. Тому в церковних піснеспівах Пресвята Марія величається як «храм Божий», «храм Божественний», «храм освященний», «храм усіх Царя і престіл», «храм живий святої слави Христа Бога нашого», «найсвятіший храм святого Бога нашого», «Боговмістимий храм», «храм і палата», «храми, і палата, і живе небо», «нескверна скинія Бога Вседержителя», «жива світлиця Божа...».

Три роки Ісус ходив Палестиною і голосив спасенну науку. Він відкрив, що Царство Небесне є всередині людини й запевнив, що «чисті серцем побачать Бога». Отже, людина, як сказав св. ап. Павло, і є храмом Божим. Та щоб у ньому звершилось священнодійство і єднання з Творцем, необхідно, щоб це серце було чистим і святим.

АРХІВИ СВІДЧАТЬ

У 27-му та 29-му числах «Галицької Просвіти» читачі були ознайомлені з започаткуванням розсекречення архівів ОУН у Празі в Чеській Республіці. Отож ми надалі ділимося з читачами подальшими результатами роботи в контексті досліджень і перекладів з чеської мови матеріалів і документів, віднайдених у Національному архіві Чеської Республіки, які в Україні друкуються вперше.

З ІСТОРІЇ ДІЯЛЬНОСТІ УВО В ПРАЗІ

(Продовження. Поч. у № 49)

Оскільки обоє затриманих так і не зізналися, з якою насправді метою вони переховували патрони, проти них було висунуте припущення, що патрони були призначені для проведення терористичного акту, оскільки як Роман Мінів, так і Василь Дренкало були політичними біженцями. Обоє були на евіденції в Обласному штабі поліції в Подєбрадах, яке займалося діяльністю руху опору українських біженців в ЧСР, зокрема їхніми

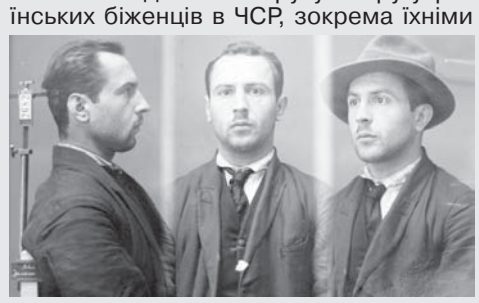

Григорій Янцур, фотографія із кримінальної справи (джерело – Національний архів Чеської Республіки)

терористичними акціями непокори супроти польської влади. Тим паче, Василь Дренкало був відомий місцевій поліції як активний терорист у боротьбі з польським режимом, зокрема в контексті втечі з в'язниці Григорія Янцури, який був засуджений за спробу політичного атентату в Польщі і якому він допоміг втекти до ЧСР, за що, згідно даних кримінальної справи, заведеної 1 березня 1927 року в Подєбрадах, Василь Дренкало підлягав депортації з території ЧСР, але згідно подальшої кримінальної справи, заведеної 25 березня 1927 року в Подєбрадах, Василя Дренкала повинні були депортувати з Чехословацької Республіки невідкладно, та цей вирок йому відклали до моменту завершення ним II курсу навчання на Господарській академії в Подєбрадах, а саме – до 1 липня 1927 року, після чого його перебування на території Чехословацької Республіки слід було вважати іллеґальним».

Збереглася ще одна кримінальна справа, заведена того ж таки 1 березня 1927 року в Подєбрадах проти Михайла Селешка, уродженця с. Витвиця (повіт Долина), 1901 року народження, який у той час теж навчався в Господарській академії в Подєбрадах, за його участь у діяльності руху опору українських біженців в ЧСР, який рівно ж разом із Василем Дренкалом сприяв утечі Григорія Янцури з в'язниці Сєдлцах (Польща) до Подєбрад в Чехословацькій Республіці. Як бачимо, значний актив УВО в Чехословацькій Республіці творили саме вихідці з Долинського повіту і саме вони активно долучилися до боротьби з польським окупаційним режимом, перебуваючи на еміґрації в ЧСР.

Актив підпілля УВО з Долинського повіту активно діяв на всій території Чехословацької Республіки і не тільки в Чехії, але і в Словаччині. Згідно даних кримінальної справи, заведеної 4 грудня 1926 року в Кошіцах (Словаччина) проти Григорія Янцури, уродженця с. Пациків (повіт Долина), 1901 року народження, абсольвента педагогічного закладу в Долині, котрий востаннє перебував у в'язниці в Сєдлцах (Польща), той у грудні поточного року був затриманий з причини незаконного перетину кордону, дорогою з Польщі до ЧСР. Затриманий зізнався, що кордон перетнув іллеґально без наявних на те документів з метою добутися до Подєбрад (Чехія). Як леґітимацію затриманий пред'явив посвідчення «Союзу юнаків-скаутів РЧС» під номером 35815, дійсне станом на 1926 р., видане на ім'я Михайла Селешка. Затриманий зізнався, що це посвідчення отримав від свого брата в Польщі. Відтак затриманий був переданий тамтешньому уряду і в подальшому ув'язнений.

Мґр. Олег ПАВЛІВ, *науковий співробітник Національної бібліотеки ЧР – Слов'янської бібліотеки, керівник товариства «ОЗУ» в Празі (ЧР), спеціально для «Галицької Просвіти»*

(Далі буде)

КНИЖНИК

ТО СКАРБ ДУХОВНИЙ...

У ці дні ми вшановуємо «Просвіту» – найдавнішу українську культурно-просвітницьку громадську організацію. Створена 8 грудня 1868 року у Львові, коли відбувся перший загальний збір товариства, і примножена Станиславівською філією 25 березня 1877 року, як і в багатьох інших реґіонах Галичини й Великої України, вона впродовж майже півтора століття, за винятком заборони у часи комуністичного режиму, плекала в народі український дух, гартувала його й піднімала до боротьби за волю. Цю добру традицію продовжують просвітяни Калущини.

Нещодавно їхніми стараннями, насамперед голови Ігоря Котика-Миндюка вийшла книжка «Мудрість Бойківщини». У ній зібрані перлини фольклору, народної пісенної патріотики, поезії, народжені сьогоденням. Заслуга у появі такої книжки Віри Василів-Перегіняк, Марії Булавінець-Василів, Ігоря Гаврилюка, Марії Коцан. А ще – краєзнавця Дарії Мельник-Ониськів, яка в бібліотеках та архівах по крихтах назбирала тих пісенно-поетичних перлів на цілу книжку.

Прочитаймо її, насолодімось тим духовним багатством.

Василь ПАРАЩУК, *м. Калуш*

РОЗДУМИ

БО СЛОВО – СВІТИЛЬНИК

У наш комп'ютерний час читання книжок ніби відходить на другий план. Це не дуже добре. Читання книжок, зокрема релігійних, приносить нам багато думок про сенс життя. Воно спонукає краще і розумніше чинити в щоденних справах, ситуаціях. Є в нашому житті періоди, коли варто дотримуватись мовчанки. Нічого не дають балачки, диспути чи самохвальба. Повчальними в цьому є міркування Симона Петлюри: «А ще невиправданою нашою національною вадою залишився талант розбалакувати там, де потрібна дія. Маємо від росіян тяжку спадщину: нахил до безкінечних, що одурманюють і виснажують, розмов і дискусій, що здебільшого повертаються в пусту балаканину, безпредметне патякання і безплідне «словоблудіє». Товариська розмова, поважне обговорення тієї чи іншої теми, обмін думок потрібні для кожного свідомого й організованого громадянина, але одночасно потрібна і жива праця, чин та діяння, в певні факти обернена енерґія. Будемо вчитись у європейців, як з часом собі раду давати та продуктивно його зужиткувати, пам'ятаючи що «час – гроші», що вміти мовчати, думати на самоті, щось обмірковувати, час більше значення має, як до самовиснаження патякати».

Не треба говорити задовго чи зачасто. Мовчання є чеснотою, бо опінія – своя гадка – не може бути корисною всім. Лише постійна вправа в чеснотах може вдосконалювати нашу думку. Навчімося слухати Божого голосу, він навчить кожного скоріше й легше, ніж покладатися на наші природні таланти. Христові думки-повчання, притчі приносять нам мудрість, мир і духовну силу, світські почесті й пошана проминають безслідно.

Не кожен читач нашої газети має можливість і час перечитувати Біблію, тому для роздумів подаю деякі витяги з текстів з надією, що вони можуть бути корисними.

* * *

Страх перед Господом – це мудрість, берегтися зла – це розум! (Іов 28, 28).

О сини людські, докіль будете твердосерді? Чого любите пусте й шукаєте неправду? (Пс. 4, 3) (псалом – гр. піснеспіння, співане в супроводі музичного інструмента).

Жертвуйте, жертви справедливі і на Господа надійтесь (Пс. 4, 6).

Доки будуть базікати, нахабно теревенити і вихвалятись усі, що творять беззаконня? (Пс. 94, 4).

Хай душа ваша радіє милосердям Господнім – і ніяк не стидайтесь хвалити його (Пс. 51, 29).

Я в моїм серці сховав твоє слово, щоб не згрішити проти тебе (Пс. 119, 11).

Слово твоє – світильник перед ногами в мене, світло на моїй стежці (Пс. 119, 105).

А плід Духа: любов, радість, мир, довготерпіння, лагідність, доброта, вірність, тихість, здержливість (Гал. 5, 22–23).

Немає бо нічого схованого, що не мало б стати явним, ані немає нічого тайного, що у наявність не вийшло б (Мр. 4, 22).

От стою при дверях і стукаю: як хто почує голос мій і відчинить двері, увійду до нього і вечерятиму з ним і він зі мною (Од. 3, 20).

Все Писання – надхненне Богом і корисне, щоб навчати, докоряти, направляти, до виховати у справедливості, щоб Божий чоловік був досконалий, до всякого доброго діла готовий (2 Тим. 3, 16).

Хто стереже уста і язик свій, той стереже від лиха свою душу (Прип. 21, 23).

Подав Богдан ***СУШЕВСЬКИЙ,*** *просвітянин*

У НД «ПРОСВІТА»

МИХАЙЛІВСЬКІ ВЕЧОРНИЦІ

Архангела Михаїла здавна називають ангелом-охоронцем усіх християн, а українці вважають святого патроном столиці України. Стародавній герб Києва був оздоблений образом архістратига з мечем.

З давніх-давен люди збиралися на день Михайла, щоб відсвяткувати перемогу світлих сил над темними, розповісти сусідам про останній збір городини, садовини, поговорити про підготовку до зими й почастувати сусідів зібраним урожаєм.

Так було і цього року у НД «Просвіта» на Михайлівських вечорницях. В залі звучали мелодії українських пісень. Облаштована світлиця нагадувала сільську хату XIX–XX ст. Стародавні образи, прибрані лави, піч, а біля неї різні предмети домашнього вжитку того часу – скриня, мисник, глиняний посуд... Пахло домашніми варениками, смаженим салом, житнім хлібом, пампушками, налисниками, різними тістечками, якими пригощали присутніх. А Михайлів видаровували книжками-сувенірами.

До залу запрошували господар (Г. Зайчківський) та господиня (Н. Тихонова). Їхні куми склали їм на святі компанію і розважали людей кум (О. Коченаш), кума (Н. Гаріджук). Тішилися, що на вечорницях їхні доньки (Анастасія Гаріджук та Роксолана Калин), а також один на двох залицяльник Гриць (Стас Цуканов). Співали й до танцю охоче запрошували чоловіки з хору «Золота заграва». У НД банували за молодими літами жінки фольклорного гурту «Пшеничне перевесло» обласної організації «Жіноча громада», співала, як продавала свого чоловіка на базарі Руслана Денега з ОНД «Просвіта». Вчули про Михайлівські вечорниці й дівчата з вокального ансамблю «Ромашка» з Іваниківки Богородчанського району і теж співали українські народні пісні. Тужила в пісні за своїм коханим Анастасія Павлюк.

А керівник ансамблю народного танцю Тарас Ґедзик із ЦДТЮТ привів на Михайлівські вечорниці своїх хлопців і дівчат, щоб задати тон танцювальним мелодіям. Майстер-клас танцю «Падиспанець» проводила Надія Гаріджук. Не втрималися і старші та й співали, танцювали, згадували молоді літа. А відомий івано-франківець Левко Слюсар сказав: «Сьогодні я насправді відчув себе українцем в Україні».

А щоб так файно було, то старалися обласна «Просвіта» і Театр народних свят і видовищ: завідувачка культмасової роботи, режисер Михайлина Боднар і режисер-постановник та художній керівник театру Наталія Тихонова.

УСІМ БУЛО ВЕСЕЛО

В останню неділю перед Пилипівкою зібрались у НД «Просвіта» і учасники вечорів відпочинку «Кому за 40...». На початку, за традицією, почули інформацію про проведення обласною «Просвітою» заходів за місяць, а такі вечори відбуваються в останню неділю місяця, що планується провести на найближчий період. Їх привітав заступник голови ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Д. Захарук. Між танцями виступив хор «Фронтові друзі» (керівник – Віктор Поліщук), членкині ОО «Жіноча громада», виконавці Н. Самборська та Ю. Лялик. Свої вірші читали О. Голуб та М. Чорна. Цікавими рецептами приготування страв поділилась Р. Гайдайчук. «Многая літ» всі заспівали іменинникам, що святкують день народження у листопаді.

Тож чекаємо, приходьте до нас у «Просвіту» за словом, піснею, танцями, за тим, чого вам не вистачає вдома.

Михайлина БОДНАР

КОНКУРСИ

ПІСЕННИЙ РОЗМАЙ

У Городенківському районному центрі дитячої та юнацької творчості відбувся традиційний конкурс «Пісенний розмай», який зібрав 140 учасників із 23 сільських шкіл. Вони змагалися як солісти, так і дуетами й ансамблями. Цікаво, що пісні не повторювалися, й це вельми вразило численних гостей свята. Лунали патріотичні пісні з минулого, сучасні твори. Діти музичними засобами звеличували нашу Вітчизну, красу рідного краю, козаків, січових стрільців, воїнів УПА, подвиги Героїв Майдану, бійців АТО.

Начальник відділу освіти Мирослав Заліщук зазначив, що патріотичні пісні надихали й надихають на боротьбу за волю й Незалежність України. Вони й тепер піднімають дух бійців на передовій, у окопах, гуртують суспільство. Палкі слова допомагають долати воєнні незгоди. Голова районного товариства «Просвіти» Орест Юрковський і директор ЦДЮТ Галина Навальківська подякували учасникам конкурсу за широку палітру пісень.

Високопрофесійне журі відзначило високу сценічну культуру, змістовність репертуару більшості учасників та визначило переможців. У номінації «соло» найкращими стали, відповідно, в молодшій, середній і старшій вікових категоріях: Василь Франчук (Незвиський НВК), Сніжана Мельничук (Острівецький НВК), Тетяна Гаврилевич (Чернелицька ЗОШ), Катерина Барик (Чернятинська ЗОШ). У номінації «дуети, тріо» в середній віковій категорії переможцями стали відповідно учні Чернелицької ЗОШ та Чернятинської ЗОШ. Найкращими серед ансамблів стали колективи Далешівської та Ясеневопільнівської шкіл. Журі також відзначило змістовну постановку повстанських пісень у виконанні хореографічного ансамблю «Горлиця» Тишківського НВК та вокального – Семаківської ЗОШ. За ориґінальність виконання відзначено єдиний у районі ансамбль сопілкарів Тишківського НВК.

Це був не просто конкурс, а справжнє свято талантів, пісні, творчості. Юні аматори сцени зачаровували присутніх голосами, харизмою, глибиною та змістовністю репертуару.

Н. К.

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

ГРУДЕНЬ

(Закінчення. Поч. у № 49)

13 ГРУДНЯ

Апостола Андрія Первозванного.

17 ГРУДНЯ

130 років від дня народження **Миколи Саєвича** (1885–1944), громадського, наукового та освітнього діяча Галичини, доктора філософії, права та лісівництва, січового стрільця, управителя-охоронця митрополичих лісів т. зв. Перегінської пущі (на запрошення митрополита А. Шептицького), уродженця с. Старий Угринів тепер Калуського району.

18 ГРУДНЯ

135 років від дня народження **Северини Кабарівської** (1880–1929), громадської діячки, поетеси, драматурга. Померла у м. Бурштин Галицького району, похована у м. Львів.

120 років від дня народження **Адама Лисаковського** (1895–1952), книгознавця, директора бібліотеки Віленського університету (Польща), уродженця м. Станіслав (тепер – м. Івано-Франківськ).

19 ГРУДНЯ

Миколая Чудотворця, архієпископа Мир Лікійських.

20 ГРУДНЯ

80 років від дня народження **Мирослави Ґеник,** лікарки, члена Ради ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка.

22 ГРУДНЯ

Непорочне Зачаття Пресвятої Богородиці.

90 років від дня народження **Романа Барана** (1925–2004), фотографа-портретиста, члена НСФУ, розробника ориґінального прийому фотографічного вираження – «колаж у портреті», уродженця м. Снятин.

100 років від дня народження **Миколи Денисюка** (1915–1976), видавця і громадсько-культурного діяча, активного діяча товариств «Просвіта», «Рідна школа», «Відродження», уродженця с-ща Гвіздець тепер Коломийського району.

24 ГРУДНЯ

День працівників архівних установ.

28 ГРУДНЯ

110 років від дня народження **Івана Білинкевича** (1905–1996), краєзнавця, просвітнього та громадського діяча, дослідника життя і творчості Івана Франка, члена редакційно-видавничого комітету «Енциклопедія Коломийщини», уродженця м. Коломия.

31 ГРУДНЯ

170 років від дня народження **Марка Мурави (Сильвестра Лепкого)** (1845–1901), батька Богдана і Левка Лепких, автора популярних книжок, збірки поезій «Книжка горя».

Підготував ***Петро АРСЕНИЧ***

ОБРАЗКИ З НАТУРИ

СХОВАВСЯ

Світло ліхтаря утворює золотий конус, в якому видно дівчинку, яка сховала обличчя і сперлася зігнутою рукою на стовці.

– Раз! Два! Розбігайтесь, хто куди! – жмурить вона.

Всі діти поховалися, тільки малий Тарасик не встиг. Зупинився: кругом ні деревини, ні пагорбка – сховатися ніде. Повернувся спиною до ліхтаря, натягнув куртку на голову й очі заплющив...

Дівчинка підкрадається до нього. Штурхає в плече й біжить до стовпа:

– Стук! Стук! Тарасик!..

Хлопчик розплющує очі й дивується: як вона його помітила, адже навколо нього була суцільна темрява?! Він переконаний: варто йому заплющити очі, як все зникає – і розплющити, як все знову з'являється...

Виявляється, тільки мама може його довго шукати, коли він стоїть посеред кімнати з заплющеними очима і просить: «Шукай мене!». А мама ходить по кімнаті і примовляє: «А де, де наш Тарасик?..».

ПРИГОДИ ТАРАСИКА

Тарасик повернувся з річки весь мокрий.

– Я заборонила тобі лізти у воду одягненим і ловити рибу руками, – сердиться мама.

– Мамусю, я був роздягнений і ловив рибу штанами, – виправдовується Тарасик.